

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دفاع از پروپوزال رساله دکتری

موضوع

مقدمه

قسمت اول

قسمت دوم

قسمت سوم

سوالات

ارائه دهنده: زهرا صبری

صفحه ۲ از ۲۶

تحليل حقوقى و تطبيقى ايفاء تعهدات پولى در حقوق ايران و انگلستان

Comparative legal analysis of fulfilling monetary obligation in Iranian and English law

استاد محترم راهنما: جناب دكتور علي رضا باريكلو
استاد محترم مشاور: جناب دكتور محمد سار دوى نسب

اساتيد محترم داور:

- ۱- جناب دكتور رحيم پيلوار
- ۲- جناب دكتور عبدالله رجبى
- ۳- جناب دكتور على انصارى
- ۴- جناب دكتور جلال سلطان احمدى

سوالات

قسمت سوم

قسمت دوم

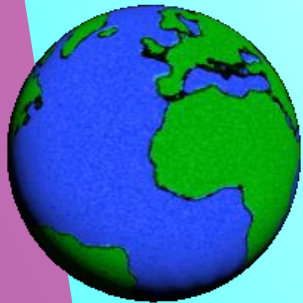
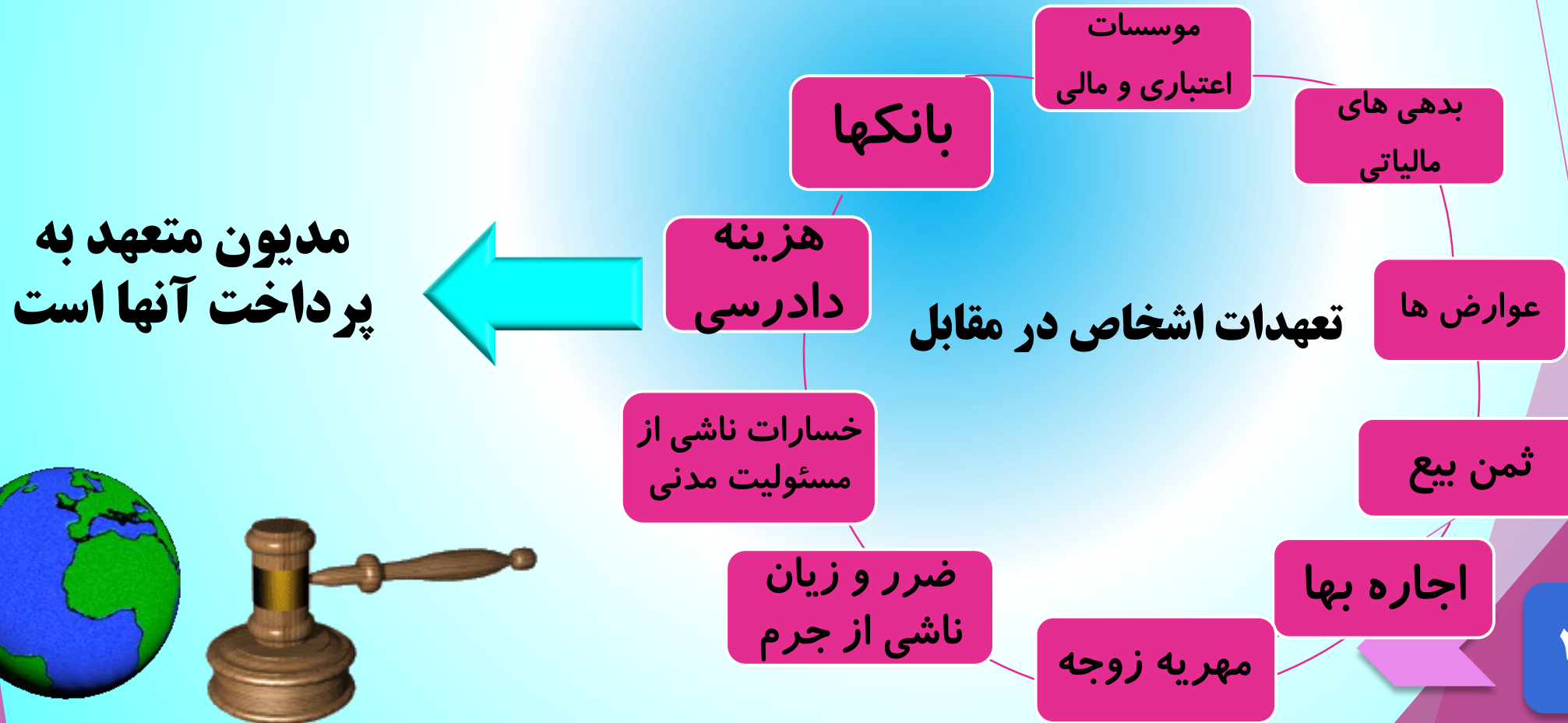
قسمت اول

مقدمه

موضوع

تعهدات پولی چیست؟

امروزه بسیاری از تعهدات اشخاص به صورت تعهدات پولی و پرداخت پول است.

باعث ورود ضرر به طلبکار میشوند

۱- نرخ تورم: باعث

کاهش اقتصادی پول

۲- تاخیر مدیون در

ایفاء تعهدات

تعهدات پولی
از دو طرف با
ریسک مواجه
هستند

این رساله مقررات حاکم بر تعهدات پولی ایران و انگلستان را مورد بررسی قرار میدهد

ثبات پول در حقوق ایران و انگلستان:

آن چیزی که باعث تطبیق
کردن پول ایران و انگلستان
شد

ریال به عنوان پول بی
ثبات و متزلزل در بازار
پولی و تعهدات پولی

پوند به عنوان پول با
ثبات نسبی

از نظر مقررات جاکم بر
گردش پول بین این دو
واحد تفاوت فاحش است

از نظر ماهیت و چیستی
پوند و تومان واحد پول
هستند

سوالات

قسمت سوم

قسمت دوم

قسمت اول

مقدمه

موضوع

در حقوق ایران طبق قانون پولی و بانکی و قانون عملیاتی بانکی بدون ربا

در مرحله اول تثبیت ارزش پول ملی در اولویت سیاست های بانک مرکزی قرار گرفته است

ایفاء تعهدات پولی
برای اینکه قانون مند
شود نیازمند دو
موضوع است

قانون مند شدن
انتشار پول

گردش سالم
پول

که توسط دولت انجام
میشود و معمولا به بانک
مرکزی واگذار شده
است

سوالات

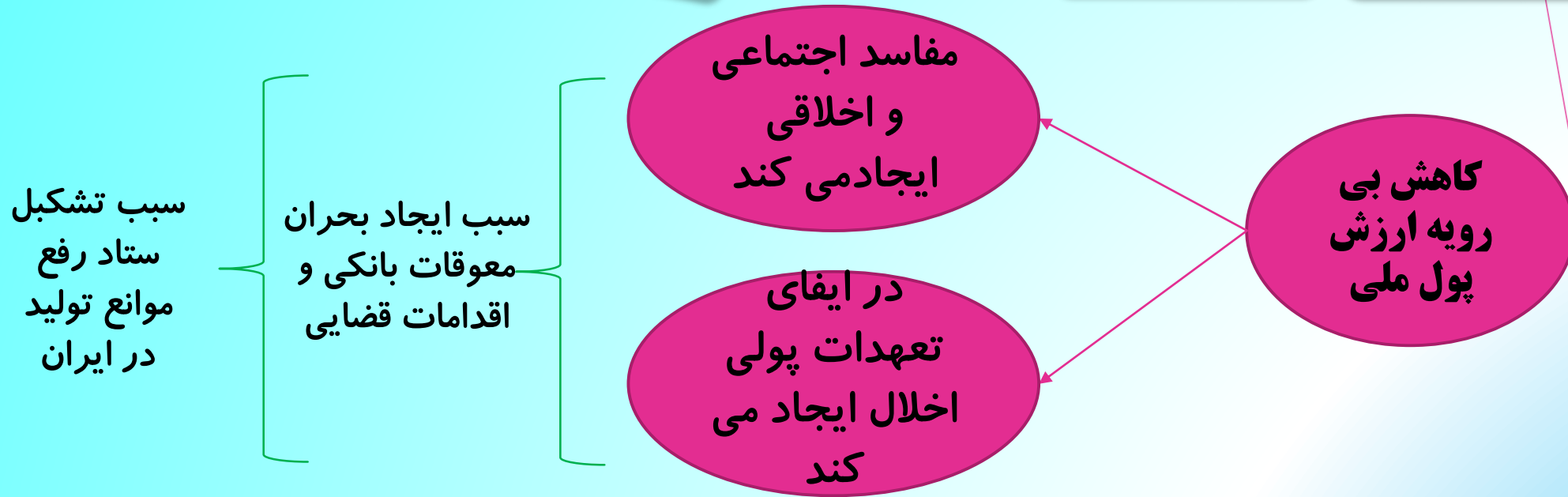
قسمت سوم

قسمت دوم

قسمت اول

مقدمه

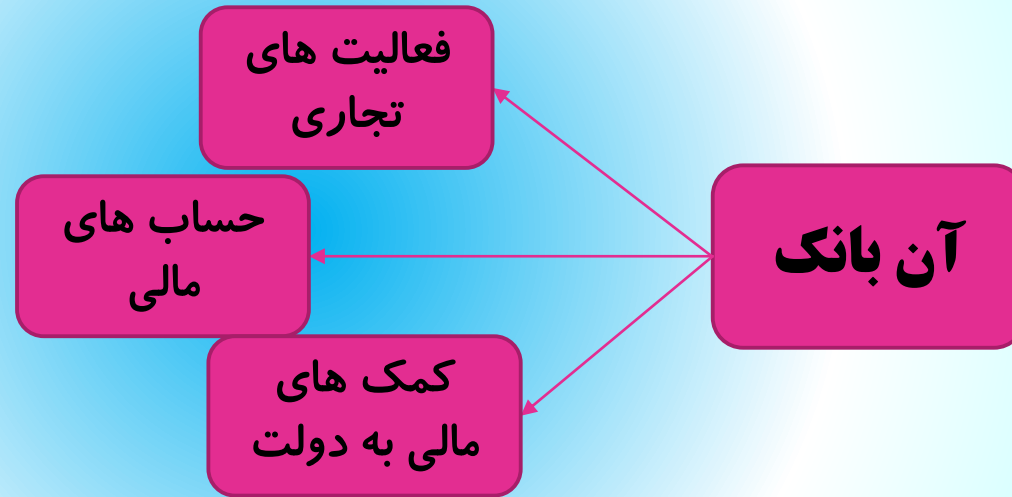
موضوع

در حقوق انگلستان:

بانک مرکزی انگلستان در سال ۱۶۹۴ در ازای وامی که به دولت داد شروع به فعالیت کرد:

این بانک از همان ابتدا شروع به چاپ اسکناس کرد و در سال ۱۷۰۹ مجوز انحصاری چاپ اسکناس را بدست آورد

کارهای بانک:

- ۱- خدمات تسویه حساب بین بانک ها
- ۲- عمل به عنوان وام دهنده و مسئولیت ثبات سیستم پولی و بانکی

در آغاز قرن نوزدهم با افزایش قیمت طلا انگیزه این بانک را برای ثبات پول برانگیخت ۳ دیدگاه مطرح شد:

- ۱- مکتب ارزی و پولی: بانک مرکزی را مسئول کاهش ارزش پول میدانست که در اثر سفته بازی انجام میشود ← ثبات ارز = انتشار ارز با سپرده طلا
- ۲- مکتب بانکی: دیدگاه غیر پولی بود و نظریه گردش سفته بازی را ارائه کرد ← ثبات پول = به تمام بدهی های بانک بستگی دارد نه فقط اسکناس
- ۳- مکتب بانکی آزاد: بانک را متصدی گردش پول میداند اما بانک را مسئول کاهش ارزش پول نمیداند ← زیرا سفته بازی آن در نتیجه فشار بازار و رقابت می باشد

نکته: وقتی اساس نامه بانک مرکزی تصویب شد، نظریه مکتب ارزی و پولی مورد تأیید قرار گرفته
نکته: در حقوق ایران هم مکتب پولی پذیرفته شده است زیرا پول معیار ارزش ها و مبادلات است پس ارزش خود ان باید ثابت باشد

نکته: انتشار اسکناس در انگلستان و ایران توسط بانک مرکزی انجام می شود که طبق قوانین و مقررات در حقوق ایران ۱۰۰ درصد اسکناس های منتشر شده باید پشتوانه داشته باشد

در ایران باتوجه به قانون پولی و بانکی کشور+نشر پول بدون پشتوانه= در ۹ ماه اول سال ۱۴۰۱ ۱۲۴ واحد پول خلق شده است و طبق امار کارشناسان ۷۷۱ هزار و ۶۴۰ میلیارد تومان به حجم نقدینگی اضافه شده است

توجه: طبق موازین حقوقی باید بررسی شود تصدی و تصرف دولت در نشر و گردش پول

۱- امانی است

۲- مالکانه است

هرکدام از این نظریات بر حجم پول+ تعهدات پولی تاثیر می گذارد

نرخ تورم:

عواملی که باعث ایجاد تورم میشوند: در حقوق ایران

۱- وضعیت گردش پول بانکی

۲- اضافه برداشت بانک ها از بانک مرکزی

که ایفای تعهدات پولی را به مبلغ اسمی نا عادلانه می کند

در حقوق انگلستان عواملی که باعث ایجاد تورم میشوند:

۱- مبتنی بر علم اقتصاد است

۲- برای رشد اقتصادی دولت تورم ایجاد میکند

تا حدودی کشور از تزلزل و تورم غیر قابل کنترل

خسارت تاخیر تادیه در ایفاء تعهدات پولی :

نکته: در ایفاء تعهدات پولی توافقات طرفین محدود شده است میزان تعهد مدیون هم محدود به بدهی اسمی او است در صورت توافق بر مازاد بدهی خسارت تاخیر طلبکار، مدیون میتواند خلاف آن را اثبات و فقط معادل زیان واقعی وارده را به عنوان غرامت پرداخت کند

نکته: جریمه تاخیر غیر قانونی است و فقط غرامت تاخیر قابل مطالبه است

در حقوق انگلستان تعهدات پولی تابع قواعد عام نیستند و به عنوان یک خسارت خاص مورد حکم قرار میگیرند در خصوص بهره در حقوق انگلستان به ۲ روش کنترل میشود:

۱- تناسب میان زیان های احتمالی ناشی از نقض عهد = شروط حاوی وجه التزام در مورد شروط بهره هم اعمال می شود

۲- تعیین نرخ بهره بیشتر از بهره متداول باید به صورت منصفانه و معقول و عادلانه باشد

نکته ۱: در حقوق انگلستان تعیین خسارت تاخیر به صلاح دید قضات است

نکته ۲: خسارت تاخیر در قالب بهره پرداخت می شود

نکته ۳: بهره نازل به حداقل خسارت است که در قالب خسارت عام قابل مطالبه است در صورت

مطالبه خسارت مازاد در قالب خسارت خاص باید اثبات شود

در حقوق ایران باتوجه به ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی مدنی جریمه خسارت تاخیر تادیه قانونی و مشروعی اعلام شده
نکته: با توجه به قسمت آخر ماده ۵۲۲ و همین طور رای وحدت رویه ۸۰۵ از اطلاقی که در ماده ۲۳۰ استفاده شده توافق در جریمه را به طور مطلق نافذ دانسته است اعم از اینکه این توافق جبرانی داشته باشد یا تنبیهی
نکته: این رویکرد حقوقی اعم از

سیاست های پولی + تعهدات توافقی = موجبات کاهش ارزش پول

۱- افزایش نرخ تورم

۲- چاپ و نشر پول توسط دولت

۳- روبي شدن

در این پژوهش برای جلوگیری از کاهش ارزش پول، جلوگیری از تورم و ربوی شدن خسارت تاخیر دنبال راهکارهای مناسب می باشد

سوالات

سوال اصلی:

ایفای تعهدات پولی در حقوق ایران و انگلستان متأثر از چه عواملی است؟

سوال فرعی:

- ۱- مطابق قواعد حقوقی ثات پول چه جایگاهی دارد؟
- ۲- سلطه دولت بر پول در دو سیستم حقوقی به چه استناد می باشد؟
- ۳- رویکرد قواعد حاکم بر ایفای تعهدات پولی چگونه است؟

از توجه شما متکرم

